

ПРѢДЪ ГРОБА НА ЦАРЯ-ОСВОБОДИТЕЛЯ *)

Щарю, почивашъ Ти въвъ тоя гробъ отдавна,
И тоя хладенъ мраморъ пази Ти прахътъ;
Но Твойто свѣтло име, паметъ славна
Исплнюватъ свѣтътъ.

Загина Ти, кога животъ на нази даде,
И въ тозъ жестоки, безсърдечни вѣкъ,
Ти пръвъ дѣло велико и божественно създаде:
Строши оковитъ на роба-человѣкъ.

„Гряди вонъ Лазаре! . . Ти вѣкна на умирѣлий.
И ний въскръснахме при твоя сладкъ зовъ.
Народитъ се удивихъ — не видѣли
Подиръ Христа такова чудо и любовь.

*) Това стихотворение е уломъкъ отъ описанието на моето пътуване изъ Руссия прѣвъ 1888 год. напечатано въ списанието „Денница“ отъ 1891 год. (Извънъ България пати записки). То (стихотворението), не вѣзало тамъ поради цензурното положение, не губи, за жалость, и сега своя свържени смисълъ. За да бже съвсѣмъ понятно съдържанието му, азъ си позволявамъ да приведа тука нѣколко реда, що го прѣдшествувахъ въ „Денница“, въ описанието на посѣщението ми гробницата на Царя-Освободителя въ Петропавловската църква въ Петербургъ:

„ . . . Дълго стояхъ неподвиженъ прѣдъ гробницата.

„Прѣдъ мене се исправахъ образи и картини отъ вчерашното минало, което ми се вярди като сънь. . . Легиони юнаци, които съ пѣсни минаватъ Дунава, и съ пѣсни се фърлятъ въ боеветъ; петдесетъ хиляди кървави тѣла прѣдъ Плъвенъ. . . Полкове въ огня, полкове въ сѣжкитъ вихри на Балкана. . . Полкове подъ Цариградскитъ стѣни. . . Тъ носатъ кърваво знаме и на него съ слънчови лучи сж написани думитъ „Освобождение на България“ И всичкий тоя исторически трудъ, който покрѣти вселенната, бше дѣло на неговата воля, луча на неговата мисль божествена и прѣкрасна. . . Да! тукъ лежеше великиятъ, богоподобниятъ царь, милостивиятъ нашъ баща. . . И, не знаехъ защо, пѣкако срамно и мъчно чувство, като угризение, като срамъ ме нападна; азъ се бояхъ да не би невидимата му сѣнка да ме отгласне грубо отъ гроба му, и да почувствамъ ледното дишане на гнѣва ѱ.

И коленичихъ, опрѣхъ чело до студений мраморъ, и се жолехъ.

Когато се върнахъ у дома си, подъ силното впечатление на тие тежки чувства, азъ съднахъ и написахъ слѣдующето стихотворение. . .